

ดนตรีพื้นเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ดนตรีกับสังคมและวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและศิลปะอื่นได้
๒. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคมได้
๓. อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับได้

อิทธิพลของดนตรีกับบุคคลและสังคม

อิทธิพลของดนตรีกับบุคคล

- ดนตรีถูกสร้างมาสนับสนุนการดำเนินชีวิตของมนุษย์
- ดนตรีช่วยจุดประกายแสงสว่างให้แก่เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ทั้งในยามสุขและทุกข์
- ดนตรีช่วยให้บุคคลที่มีอารมณ์ตึงเครียดผ่อนคลายลงได้
- ดนตรีช่วยให้บุคคลมีความภาคภูมิใจในความเป็นหมู่คณะและความเป็นชาติของตน

อิทธิพลของดนตรีกับสังคม

- การบรรเลงดนตรี หรือการขับร้อง ช่วยสื่อสารความเข้าใจระหว่างกัน และกันของสมาชิกในสังคม
- ดนตรีเป็นวัฒนธรรมของสังคมมนุษย์ และวัฒนธรรมดนตรีของแต่ละสังคมเป็นช่วยบอกลักษณะของขนบธรรมเนียม ประเพณี กิจกรรม และชาติพันธุ์สังคมนั้นๆ

ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับจากสังคม

ปัจจัยด้านความเจริญทางวัฒนธรรม

- ดนตรีไทยช่วยสะท้อนถึงความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม
- ดนตรีบรรเลงเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางประเพณีของประชาชน เช่น งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานทำขวัญนาคนานงานมงคลสมรส เถลิงฉลอง งานเทศกาล งานอวมงคล เป็นต้น

ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

- งานดนตรีกลายเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมอย่างกว้างขวาง
- การบันทึกเสียง มีการสร้างห้องบันทึกเสียง โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้พัฒนาคุณภาพเสียงของนักร้อง

ปัจจัยด้านค่านิยมและการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย

- ยุคสมัยและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาแพร่หลายในสังคมไทย เกิดวงดนตรี เป็นจำนวนมาก
- ปัจจุบันมีการนำดนตรีไทยและดนตรีสากลมาผสมผสานบรรเลงเข้าด้วยกันจนได้รับความนิยมชมชอบจากผู้ฟัง

ปัจจัยด้านการสืบทอดดนตรีของศิลปิน

- ในอดีตการสืบทอดดนตรีของศิลปินดนตรี จะเป็นการเรียนรู้ในสำนักดนตรี มีครูเป็นศูนย์กลางของความรู้ มีสำนักดนตรีที่เจ้านาย ข้าราชการ หรือผู้มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจอุปถัมภ์
- ปัจจุบันการสืบทอดดนตรีไทยได้พัฒนาให้สู่ระบบการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาแทน

องค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรี

องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของดนตรี

จังหวะ

ความรู้สึกที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
ของบทเพลง แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ

- จังหวะหลัก
- จังหวะของทำนองเพลง
- จังหวะของบทเพลง

ทำนอง

คือ การนำเอาเสียงดนตรีหลากหลาย
ระดับเสียงที่มีความสั้น-ยาว
ของเสียงที่แตกต่างกันมาร้อยเรียง

เสียงประสาน

เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ตั้งแต่ ๒ เสียง
ขึ้นไป มีความกลมกลืนกัน
ช่วยสร้างสีสัน บีบคั้น และผ่อนคลาย
อารมณ์ของผู้ฟัง

ส่วนประกอบสำคัญ ๒ ประการ คือ

- ชั้นคู่เสียง
- คอร์ด

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรคงานดนตรี

ขจัดอคติ

เข้าใจเรื่องราวที่เป็นองค์ประกอบของดนตรีอย่างถ่องแท้

หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านดนตรี

ฝึกนิสัยการฟังเพลงและดนตรีอย่างเอาใจจดจ่อ